

EDITURA PARALELA 45

frontiere
de
comunicaj

Redactare: Claudiu Groza
Tehnoredactare: Mihail Vlad
Pregătire de tipar: Marius Badea
Design copertă: Laurențiu Midvichi

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

KURKOV, ANDREI

Lăptarul de la miezul nopții / Andrei Kurkov ; trad. din lb. rusă și note
de Antoaneta Olteanu. - Pitești : Paralela 45, 2018
ISBN 978-973-47-2861-9

I. Olteanu, Antoaneta (trad. ; note)
821.16

Ночной молочник (Noctoj molocnik, The Milkman in the Night)
Andrej Kurkow

Copyright © 2009 by Andrej Kurkow
Copyright © 2009 by Diogenes Verlag AG Zürich
All rights reserved

Copyright © Editura Paralela 45, 2018
Prezenta lucrare folosește denumiri ce constituie mărci înregistrate, iar
conținutul este protejat de legislația privind dreptul de proprietate intelectuală.
www.edituraparalela45.ro

ANDREI
KURKOV

Lăptarul de la miezul nopții

Traducere din limba rusă și note de
Antoaneta Olteanu

Editura Paralela 45

Notă

...De ce depinde viitorul țării? Credeți probabil că de rezervele valutare și de aur? Se poate. Dar autorul are și altă versiune. Una dintre eroinele romanului lui pleacă în fiecare dimineață dintr-o suburbie la Kiev pentru a-și vinde pentru bani laptele de mamă. Un farmacist va plăti cu viața pentru experimentele sale farmaceutice. Un om politic își construiește o biserică la casa de vacanță, pentru a se retrage în ea cu Dumnezeu și o sticlă de Hennessy. De ei trei depinde viitorul Ucrainei. Numai că nu se știe – tuturor o să le placă oare un asemenea viitor?...

1

Regiunea Kiev. Raionul Makarov. Satul Lipovka

Pe cerul de iarnă se plictisea Calea Lactee, supărată de atenția oamenilor. Noaptea era uimitor de liniștită, nu lătra niciun câine, de parcă toți fuseseră sufocați de cerul înstelat, atât de jos. Numai Irina nu dormise toată noaptea, mereu atentă la sâni care începuseră s-o doară de ieri. Stătea întinsă și-și asculta durerea, dar nu voia să deranjeze pe nimeni și nu se ridică din pat, să n-o trezească pe Iasia cu scârțâitul acestuia. S-a sculat, ca de obicei, la cinci dimineața, a pus apă la fiert în ceainic. A amestecat într-un borcan de un litru lapte praf „Malîș“ și l-a lăsat pe capacul fierbinte al vechiului boiler care huruia ușor în cămăruța lui; din tavanul camerei venea un miros dulce de hăinuțe de copil și feșe uscate, puse acolo la uscat seara trecută.

Înainte de a ieși din casă, Ira își sărută fetița de trei luni care dormea dulce într-un colț al micului lor dormitor plăcut, chiar sub iconița Sfântului Nicolae Făcătorul de Minuni. Apoi a intrat în camera mamei, i-a șoptit: „Plec acum!“, iar mama a dat din cap, apoi a întins mâna spre noptiera pe care se afla veioza.

Când a ieșit din curte, Irina s-a uitat la casa ei dragă – îngrijită, de cărămidă, cu un singur nivel, construită cu mâna lui de tatăl care murise recent din cauza unei afecțiuni la ficat. La una dintre cele patru ferestre din față se aprinsese o lumină slabă. Mama Irinei, scrâșnind și bolborosind încet ceva, se uita sub patul de metal în căutarea papucilor ei călcați în picioare. Plasa rezistentă pârâi, dar Irina nu mai auzea și nu mai vedea acest lucru.

La început încălzeau casa cu lemne și ei, când era mică, tare-i mai plăcea să urmărească fumul cenușiu ce se ridica în cerul înserării. Dar când a pus cazanul, tata a dărâmat soba. În casă s-a făcut mai mult loc, dar hornul de pe casă tăcuse. Uite, și acum, în dimineața întunecoasă de iarnă, casei îi lipsea așa de mult acest fum ce se ridica în cer!

Zăpada scârțâia sub picioare. Irina se grăbea spre șosea, ca să nu piardă primul microbuz spre Kiev, în care toți se cunosc, toți îl știu și pe șoferul Vasia, și toți știu că-l părăsise soția. Se dusese la un vecin sudor, care era baptist și nu bea deloc.

Cercurile rotunde, calde ale farurilor mașinii au apărut pe drum imediat ce Irina s-a oprit. Microbuzul a oprit. De aceea Irina nici n-a trebuit să mai ridice mâna.

Înăuntru era cald și liniște. Un gardian la un șantier din Kiev, Piotr Sergheevici, pur și simplu dormea, cu capul căzut pe umăr. Ceilalți picoteau. Ira a dat din cap spre tovarășii de drum, cei care ridicaseră spre ea o privire încă somnoroasă, și s-a așezat lângă ușă. Pieptul o durea în continuare, dar Ira încerca să nu-l bage deloc în seamă.

Peste o oră microbuzul i-a lăsat pe toți lângă stația de metrou Jitomirskaia și Irina va aștepta primul tren pentru a pleca mai departe, acolo unde este așteptată și unde i se va plăti.

2

Kiev. O noapte de iarnă

Sunt povești care încep odată și nu se termină niciodată. Pur și simplu nu se pot termina. Pentru că, prin începutul lor, ele generează zeci de istorii separate și fiecare are continuarea ei. Este ca atunci când o pietricică îți lovește parbrizul și fisurile încep să se împrăștie în toate direcțiile, și de la fiecare groapă de pe drum se lungește când o fisură, când alta. Uite, și povestea asta a început într-o noapte de iarnă și continuă până acum. Dar acum nu știm decât începutul ei. S-a întâmplat noaptea, la Kiev, la intersecția străzilor Strelețkaia cu Iaroslavov Val, chiar alături de hotelul „Radisson“, în colțul în care un necunoscut, până acum, își lasă noaptea Hummer-ul roz. La drept vorbind, totul a început chiar în culoarul îngust dintre Hummer-ul parcat parțial pe trotuar și peretele cafenelei din colț, deschisă nu așa de demult, poate acum un an.

Pe Iaroslavov Val, dinspre Poarta de Aur, venea spre acest colț într-o stare ciudată un farmacist și un culegător împătimit de ciuperci, Eduard Ivanovici Zarvazin. Era îmbrăcat de toamnă, cu un impermeabil lung, iar în picioare îi străluceau, în lumina felinarelor nocturne, niște ghete lăcuite. Da! Lucrurile se petreceau noaptea și nu toamna, ci iarna, destul de târziu, la jumătatea lui ianuarie. Și la aceeași lumină a felinarelor nocturne totul strălucea, dar în primul rând zăpada și gheața. Zarvazin mergea încet, de parcă nu avea niciun scop precis, în afară de a se plimba într-o noapte liniștită de iarnă, kieveană, pe străzile pustii din centru, care-ți bucurau ochiul prin nemișcarea lor.

Și, în același timp, pe strada Strelețkaia, înspre Iaroslavov Val, se apropia, cu un mers destul de grăbit, nervos, o femeie tânără de treizeci de ani despre care nu se știa nimic la momentul

întâmplării. Era îmbrăcată cu o haină de blană lungă, dar ușoară, din blană de vulpe, cumpărată de un admirator acum uitat, acum doi ani, la magazinul „Imperiul blănurilor“ de pe Podol. Dar uite, nu reușise să pună mâna și pe o căciulă de blană. Fostul admirator se zgârcise când fusese vorba de căciulă, iar ultimii doi cavaleri au venit și au plecat fără să lase în urma lor nicio amintire caldă, nici daruri călduroase, capabile să încălzească iarna un suflet singur de femeie. Părul ei, vopsit într-o culoare ce se apropia de roșcat sau, cum preferă să spună roșcatele, de auriu, atrăgea atenție chiar și noaptea. Nasul ei fin era cam roșu de la gerul ușor sau de la un guturai la fel de ușor. Dar să lăsăm aici ca motiv al înroșirii gerul ușor. Doamnele frumoase nu au guturai. Cel puțin afară și noaptea.

Se opri pentru o clipă lângă ambasada Norvegiei, încercând să citească afișul ce indica programul primirii documentelor pentru viză. De fapt, nu avea nevoie de viză norvegiană. Era una dintre acele persoane meditative cărora le place să citească denumirile străzilor, magazinelor, cafenelelor și restaurantelor, în niciun caz al abrevierilor diferitelor instituții de stat și private.

Când își pierdu interesul pentru eliberarea vizei norvegiene și-și continuă drumul, strada Strelețkaia începu să fie traversată, dinspre hotelul „Radisson“, de un bărbat de vreo patruzeci de ani, tinerel și puternic din punct de vedere fizic. Purta o geacă bleumarin „Columbia“, capabilă să-l protejeze pe posesor de genuri de minus cincizeci de grade; mai avea blugi și niște ghete sport, care-i făceau mersul ca pe arcuri, sportiv. Privirea lui fixa strada de iarnă cu impasibilitatea unei camere web. Nici omul care venea spre el, cu pălărie și palton, nu-i stârni niciun interes. Dar când, de după Hummer-ul roz, parcat chiar în colțul străzii, a apărut femeia cu părul auriu, bărbatul cu pălărie s-a oprit și în mâinile lui a lucit oțelul.

Tinerelul cu geacă a făcut două salturi spre bărbatul în impermeabil și cu pălărie. Femeia s-a retras repede în spate

și, lipită cu spatele de peretele cafenelei, urmărea cu gura deschisă ce se întâmpla. Și ce se întâmpla? Ce se întâmpla a devenit aproape instantaneu de domeniul trecutului. Între Hummer și peretele cafenelei din colț rămase la pământ farmacistul și culegătorul împătimit de ciuperci Eduard Ivanovici Zarvazin. Alături de el, pe zăpada ce scânteia de la lumina felinarului, se afla un mic briceag cu tăișul umed, de culoare închisă. Iar bărbatul în geacă o luă la fugă în jos, pe strada Ivan Franko. Fugea și o trăgea după el pe femeie. Îi strângea tare palma în mână, se tot uita în spate și o grăbea din priviri și mișcările buzelor ce se mișcau în ritmul cuvântului „hai!”. Tocurile înalte ale cizmelor italiene o împiedicau să alege. Haina de blană ce se deschisese fâlfâia ca un steag al unei țări necunoscute unde e iarnă, iar în ochii ei înghețată uimirea, cum împietrise atunci.

3

Aeroportul „Borispol”. Dimineață

Lumea nu e lipsită de oameni vii. Iată-l și pe vameșul-conductor Dima Kovalenko, care dădea roată, împreună cu câinele său, Șamil, șirurilor de bagaje înregistrate, fredonând încetitor cântecul total nepotrivit pentru această oră al celor două eleve de la televiziune, „Nu ne pot prinde!”¹ Șamil mirosea geamantanele și portpledurile de la patru dimineața. La începutul turei ochii lui străluceau, licăreau, ardeau de speranța de a găsi măcar ceva, chiar și cel mai amărât și aproape neînsemnat drog. Dar în cele trei ore de muncă speranța aceasta se duce și fu nevoit să aștepte pur și simplu încheierea turei de câine, pentru a primi

¹ Melodia este interpretată de grupul Tatu. (N. tr.)

ca recompensă o bucățică gustoasă cu același miros. Cu mirosul care mereu îl tulbura pe Șamil și-l făcea să latre vesel și pățimaș, fără să bage de seamă nici țâțâitul prevenitor al stăpânului, pentru care era suficient și faptul că câinele lup pur și simplu se oprise în fața unui geamantan ce mirosea vesel și se întorcea, dând un semn stăpânului.

Noaptea trecută Dima nu reușise deloc să adoarmă. A trebuit să vină la serviciu chiar de la masa de sărbătoare. Sora lui cea mică, Nadka, împlinise douăzeci și cinci de ani, așa că au chefuit din tot sufletul. Erau vreo douăzeci de musafiri, dar erau de-ai lor, rude. După ce au obosit de mâncat și băut, s-au distrat la karaoke. De unde se și lipise de el cântecelul ăsta că nu pot fi prinse! Da' cine dracu' are nevoie de ele?! își spuse vesel Dima gândindu-se la cele două cântărețe.

Iar Șamil, cu nasul umed, inspira din aer mirosuri, și deodată unul nou, neobișnuit, dar tot vesel, atrase atenția ciobănescului.

Șamil se fixă pe un geamantan negru de plastic, cu roți. Ciudat, dar mirosul acesta, spre deosebire de celelalte mirosuri vesele, mai era și cumva meditativ, care te frâna. Și Șamil nu lătră așa de vioi și aprins, cum se întâmpla de regulă în asemenea cazuri, ci se întoarse încurcat spre stăpânul care se oprise și el, dar care se uita într-o parte, acolo unde se aflau, lângă poarta deschisă, doi hamali, Boria și Jenia, în combinezoane verzi, groase. Stăteau în picioare, fumau și discutau pașnic despre ceva.

Boria, care avea niște mustăți bogate, lăsate până la linia de jos a bărbiei, aruncă o privire spre conductorul oprit în loc, spre câinele lui. Și tăcu, observând. Celălalt, Jenia, se întoarse și el.

— O! A mirosit ceva! spuse Jenia.

— Iar o să se piardă degeaba bunăciunea! dădu din cap Boris și oftă.

Au călcat sub picioare mucerile de țigară cu vârfurile ghetelor lor negre, grele, conform regulilor protecției antiincendii, și au pornit spre Dima.